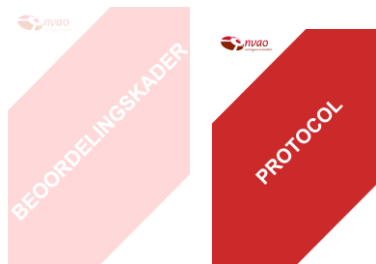

Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten *Protocol*

NVAO | Afdeling Nederland
25 september 2017

Dit protocol bevat de aanvullende eisen behorend bij de beoordeling van bestaande experimenten leeruitkomsten (flexibilisering). Het document is een aanvulling op het geldende beoordelingskader en beschrijft tevens de daaraan verbonden werkwijze.

Protocol beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten

<i>Naam procedures</i>	Accreditatiebeoordeling experiment leeruitkomsten
<i>Van toepassing op</i>	Experiment leeruitkomsten
<i>Behorend bij</i>	Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2016 (Stcrt. nr. 69458)
<i>Goedgekeurd</i>	25 september 2017
<i>Vervaldatum</i>	n.v.t.
<i>Historie</i>	herziening van het Addendum beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten, 14 december 2015
<i>Kosten beoordeling</i>	n.v.t.
<i>Verdere informatie</i>	nva0.net

Inleiding

Dit protocol is een ondersteunend document bij het kader voor de beoordeling (accreditatie) van bestaande opleidingen¹ (hierna: 'kader bestaande opleidingen'), specifiek ten behoeve van de accreditatiebeoordeling van opleidingsvarianten die deelnemen aan het experiment leeruitkomsten, inclusief het experiment onvolledige opleidingen.² Het protocol bevat aanvullende kwaliteitseisen bij de standaarden uit het kader.

Uitgangspunten

Instellingen voor hoger onderwijs kunnen binnen het experiment leeruitkomsten bestaande opleidingen³ in een deeltijdse en duale variant aanbieden waarbij geen sprake hoeft te zijn van een samenhangend geheel van onderwijseenheden als bedoeld in artikel 7.3, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), maar waarbij een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten is vastgelegd. Op basis hiervan kunnen individuele opleidingstrajecten worden ingericht. Het experiment duurt van 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2022.

Dit protocol is van toepassing op experimenteervarianten waarover de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in 2016 of 2017 positief besloten heeft op basis van een planbeoordeling. Na het positieve besluit zijn de experimenteervarianten gestart. Op enig moment gedurende de looptijd van het experiment beoordeelt een panel van *peers* (de gerealiseerde kwaliteit van) experimenteervarianten; deze beoordeling vindt plaats voorafgaand, tijdens of na de reguliere accreditatiebeoordeling van de desbetreffende opleiding.^{4 5}

De NVAO maakt met alle deelnemende instellingen tijdig individuele afspraken over de concrete planning van de beoordeling van de gestarte en nog te starten experimenteervarianten, aansluitend bij haar brief van 13 juli 2016. Het uitgangspunt bij de accreditatiebeoordeling van een experimenteervariant is dat de beoordeling niet eerder dan twee jaar na de start ervan plaatsvindt en bij voorkeur in het derde jaar na de start.

Een instelling kan ervoor kiezen een experimenteervariant(en) gelijktijdig met de reguliere accreditatiebeoordeling te laten beoordelen. Wanneer binnen een instelling alle accreditatiebeoordelingen waarbij experimenteervarianten betrokken zijn later plaatsvinden dan in het derde jaar na de start van de experimenteervariant(en), dan stuurt de instelling twee jaar na het verkregen positieve besluit alvast een voortgangsrapportage aan de NVAO ('opvolgingstraject').

¹ Onderdeel van het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland* (september 2016)

² Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, 8 april 2016 en Subsidieregeling van 5 oktober 2015, houdende voorschriften voor diverse experimenten op het terrein van flexibilisering van het hoger onderwijs.

³ Onder opleidingen worden naast bachelor- en masteropleidingen ook Associate-degreeprogramma's verstaan.

⁴ Indien accreditatiebeoordeling van de experimenteervariant plaatsvindt na de reguliere accreditatiebeoordeling, dan beoordeelt het panel tijdens de reguliere accreditatiebeoordeling ook de procesmatige opvolging van de aanbevelingen over de experimenteervariant zoals opgenomen in het besluit van de minister.

⁵ De reguliere opleidingsvarianten worden volgens het visitatierooster beoordeeld. Van de uitlopende, reguliere variant worden alleen de laatste twee standaarden van het beoordelingskader (Toetsing en Gerealiseerde leerresultaten) beoordeeld.

Inhoud

1 Standaarden

1.1	Toepassing standaarden (beperkt of uitgebreid)	5
1.2	Standaarden voor de beperkte beoordeling	5
1.3	Standaarden voor de uitgebreide beoordeling	7
1.4	Oordelen en beslisregels	11

2 Beoordelingsproces en rapportage

2.1	Accreditatiebeoordeling	12
2.2	Opvolgingstraject	13

3 Verplichte documentatie

3.1	Accreditatiebeoordeling	15
3.2	Opvolgingstraject	15

1 Standaarden

1.1 Toepassing standaarden (beperkt of uitgebreid)

Bij de accreditatiebeoordeling van een experimenteervariant is de beperkte beoordeling van toepassing voor instellingen die beschikken over het oordeel 'positief' of 'positief onder voorwaarden' voor de instellingstoets kwaliteitszorg (ITK). Instellingen die hierover niet beschikken maken gebruik van de uitgebreide beoordeling.

Voor *alle instellingen* die een voortgangsrapportage in het kader van een opvolgingstraject opleveren, is de beperkte beoordeling van toepassing. In dit geval dus ook voor de instellingen die niet beschikken over een (voorwaardelijk) positieve ITK.

1.2 Standaarden voor de beperkte beoordeling

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant. De eindkwalificaties zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren. Het aantal EC is een uitdrukking van de mate waarin de eenheid van leeruitkomsten bijdraagt aan het realiseren van de eindkwalificaties (een outputgerichte benadering, zoals vastgelegd in het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, 8 april 2016).

Leeruitkomsten beschrijven wat een student geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van een leerperiode.

Leeruitkomsten moeten voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

- Leerwegonafhankelijk: ze stellen studenten in staat een eigen leerweg te bepalen.
- Representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding.
- Herkenbaar voor het werkveld.
- Specifiek en meetbaar: ze bieden een eenduidig beoordelingskader bij leerwegonafhankelijke toetsing.

- Transparant: de relatie tussen eindkwalificaties, eenheden van leeruitkomsten, leeractiviteiten en toetsing is duidelijk.
- Samenhangend: ze vormen een samenhangende eenheid en zijn te onderscheiden van andere eenheden van leeruitkomsten.
- Duurzaam: ze zijn op zo'n manier geformuleerd dat ze een aantal jaren gehanteerd kunnen worden.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). Opleidingsspecifieke voorzieningen worden beoordeeld, tenzij het gaat om instellingsbrede voorzieningen waarover bij de ITK al is gerapporteerd

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De leersituatie en -omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoeften en omstandigheden van (een groep) studenten. De opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn om de leeruitkomsten te behalen. De opleiding laat hierbij zien hoe zij rekening houdt met verschillen tussen (groepen) studenten in kennis, ervaring, tijd, loopbaandoelen en omstandigheden.

Docenten (instructeurs, begeleiders e.d.) zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden, bijvoorbeeld bij de keuze voor en vormgeving van leeractiviteiten.

De student voldoet aan de wettelijke instroomeisen. Uit een intake-assessment kan blijken dat de student de opleiding versneld kan doorlopen. Onvolledige opleidingen bepalen op grond van een toelatingsonderzoek of de student toelaatbaar is en voor welk traject de toegelaten student in aanmerking komt.

De opleiding en de student maken vooraf expliciete, inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent. Daarmee is inzichtelijk hoe de student in staat is de leeruitkomsten te realiseren. Als een praktijkorganisatie betrokken is, leggen opleiding, student en praktijkorganisatie de afspraken vast in een overeenkomst. Een tripartite overeenkomst is verplicht voor duale opleidingen en wenselijk voor deeltijdse opleidingen. Hierin komen onder meer aan de orde: de beschrijving van de inhoud van de leeractiviteiten binnen de eenheid, de aard en frequentie van de begeleiding en de wijze van toetsing en, indien van toepassing, afspraken tussen de opleiding en de praktijkorganisatie over bijscholing van

praktijkbegeleiders. De student is mede-eigenaar van het leerproces en daarmee van de invulling van de overeenkomst en afspraken.

De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen. De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.

Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De opleiding hanteert een passende vorm van toetsing van de leeruitkomsten. De gehanteerde methoden en instrumenten zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen. De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid. De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken, proactieve rol. Zij hanteert een adequate methode om te borgen dat leeruitkomsten door individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en beoordelen.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting algemeen beoordelingskader: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De opleiding beschrijft hoe zij de realisatie van het niveau toetst.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar bij aan het behalen van de leeruitkomsten.

1.3 Standaarden voor de uitgebreide beoordeling

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door

het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant. De eindkwalificaties zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren. Het aantal EC is een uitdrukking van de mate waarin de eenheid van leeruitkomsten bijdraagt aan het realiseren van de eindkwalificaties (een outputgerichte benadering, zoals vastgelegd in het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, 8 april 2016).

Leeruitkomsten beschrijven wat een student geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van een leerperiode. Leeruitkomsten moeten voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

- Leerwegaafhankelijk: ze stellen studenten in staat een eigen leerweg te bepalen.
- Representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding.
- Herkenbaar voor het werkveld.
- Specifiek en meetbaar: ze bieden een eenduidig beoordelingskader bij leerwegaafhankelijke toetsing.
- Transparant: de relatie tussen eindkwalificaties, eenheden van leeruitkomsten, leeractiviteiten en toetsing is duidelijk.
- Samenhangend: ze vormen een samenhangende eenheid en zijn te onderscheiden van andere eenheden van leeruitkomsten.
- Duurzaam: ze zijn op zo'n manier geformuleerd dat ze een aantal jaren gehanteerd kunnen worden.

Programma

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting algemeen beoordelingskader: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De opleiding kan verantwoordelijk zijn dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn om de leeruitkomsten te behalen.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling.

Instream

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De student voldoet aan de wettelijke instroomeisen. Uit een intake assessment kan blijken dat de student de opleiding versneld kan doorlopen. De opleiding laat zien hoe zij rekening houdt met verschillen tussen (groepen) studenten in kennis, ervaring, tijd, loopbaandoelen en omstandigheden. Onvolledige opleidingen bepalen op grond van een toelatingsonderzoek of de student toelaatbaar is en voor welk traject de toegelaten student in aanmerking komt.

De opleiding en de student maken vooraf expliciete, inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent. Daarmee is inzichtelijk hoe de student in staat is de leeruitkomsten te realiseren. Als een praktijkorganisatie betrokken is leggen opleiding, student en praktijkorganisatie de afspraken vast in een overeenkomst. Een tripartite overeenkomst is verplicht voor duale opleidingen en wenselijk voor deeltijdse opleidingen. Hierin komen onder meer aan de orde: de beschrijving van de inhoud van de leeractiviteiten binnen de eenheid, de aard en frequentie van de begeleiding en de wijze van toetsing en, indien van toepassing, afspraken tussen de opleiding en de praktijkorganisatie over bijscholing van praktijkbegeleiders. De student is mede-eigenaar van het leerproces en daarmee van de invulling van de overeenkomst en afspraken.

Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Het personeelsbeleid draagt daaraan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: Docenten (instructeurs, begeleiders e.d.) zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden, bijvoorbeeld bij de keuze voor en vormgeving van leeractiviteiten.

De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen.

Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma

Toelichting algemeen beoordelingskader: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De leersituatie en -omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoeften en omstandigheden van (een groep) studenten.

Begeleiding

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting algemeen beoordelingskader: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.

Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De opleiding hanteert een passende vorm van toetsing van de leeruitkomsten. De gehanteerde methoden en instrumenten zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen. De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid. De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken, proactieve rol. Zij hanteert een adequate methode om te borgen dat leeruitkomsten door individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en beoordelen.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting algemeen beoordelingskader: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De opleiding beschrijft hoe zij de realisatie van het niveau toetst.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar bij aan het behalen van de leeruitkomsten.

1.4 Oordelen en beslisregels

Accreditatiebeoordeling

Bij de accreditatiebeoordeling geeft het panel zowel per standaard een oordeel als een eindoordeel op een vierpuntsschaal: onvoldoende, voldoende, goed of excellent. (Gewogen en gemotiveerd.)

De reguliere beslisregels uit het kader bestaande opleidingen zijn van toepassing.

Opvolgingstraject

Bij de beoordeling van de voortgangsrapportage (opvolgingstraject) geeft de NVAO voor elke standaard een advies op een tweepuntsschaal: onvoldoende of voldoende. (Gewogen en gemotiveerd.)

2 Procedure

Grondslag voor de beschrijving van het beoordelingsproces is het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland* (september 2016). Aanvullende zaken staan in dit protocol beschreven.

De wijze van indienen en kosten staan beschreven op de website van de NVAO (www.nvao.net).

2.1 Accreditatiebeoordeling

Beoordelingsproces

De procedure van het accreditatieproces van experimenteervarianten is gelijk aan de accreditatieprocedure van reguliere opleidingen. De instelling en het panel hanteren het Protocol Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten van de NVAO ten behoeve van de beoordeling van experimenteervarianten. Indien de beoordeling van een experimenteervariant gelijktijdig plaatsvindt met de beoordeling van de reguliere opleiding, dan dient de instelling in de zelfevaluatie en het panel in het adviesrapport duidelijk onderscheid te maken tussen de verschillende varianten.

Panelsamenstelling

Het initiatief tot panelsamenstelling ligt bij de instelling, die een voorstel panelsamenstelling aan de NVAO voorlegt. Een aandachtspunt bij de panelsamenstelling is de noodzakelijke, specifieke expertise in het panel ten aanzien van het gehanteerde onderwijsconcept en de wijze van toetsing in de experimenteervariant(en). Verder voldoet het panel aan de reguliere eisen die gelden voor panelsamenstelling en de uitvoering van het beoordelingsproces.

Aanvraag

De instelling dient de aanvraag om accreditatie van een experimenteervariant in bij de NVAO, vergezeld van het adviesrapport van het panel.

Indien de beoordeling van de experimenteervariant(en) gelijktijdig plaatsvindt met een reguliere accreditatiebeoordeling, dient de instelling het rapport in gelijktijdig met de reguliere accreditatieaanvraag.

Indien de beoordeling van de experimenteervariant(en) plaatsvindt voorafgaand of na de reguliere accreditatiebeoordeling, dient de instelling het rapport in uiterlijk drie maanden na de uitgevoerde visitatie.

Besluitvorming NVAO

De NVAO komt op basis van het adviesrapport van het panel en eventuele toelichting gemotiveerd tot een eigenstandig oordeel. Indien het panel en de NVAO een experimenteervariant positief beoordelen, wordt dit oordeel toegevoegd aan het lopende accreditatiebesluit van de reguliere opleiding. Voor experimenteervarianten die niet gelijktijdig met de reguliere opleiding beoordeeld worden, betekent dit dat de instelling een aangepast besluit ontvangt. De bestaande accreditatievervaldatum van de opleiding blijft van kracht.

In geval van een negatief paneladvies voegt de instelling een verbeterplan⁶ bij de aanvraag en het advies van de opleidingscommissie daarover (wanneer de opleidingscommissie wettelijk is voorgeschreven). De NVAO betreft dit plan bij haar besluit en kan de experimenteervariant een verbeterperiode toekennen van ten hoogste twee jaar. Ook wanneer de NVAO eigenstandig tot een negatief besluit komt, kan zij de opleiding een verbeterperiode toekennen van ten hoogste twee jaar, na goedkeuring van een verbeterplan. Voor het einde van de verbeterperiode wordt de experimenteervariant opnieuw beoordeeld door bij voorkeur hetzelfde panel.

In geval het nieuwe oordeel leidt tot een positief paneladvies dat de NVAO overneemt, kan de instelling doorgaan binnen het experiment. De NVAO informeert de instelling hierover schriftelijk en het oordeel wordt toegevoegd aan het lopende accreditatiebesluit van de reguliere opleiding.

In geval van opnieuw een negatief paneladvies en/of een negatief besluit van de NVAO zendt de NVAO dit besluit aan de minister en dient de instelling de experimenteervariant te stoppen. De accreditatie van de betrokken reguliere opleiding is hierbij niet in het geding. De reguliere deeltijdse of duale variant, die de formele basis voor de experimenteervariant vormde, blijft deel uitmaken van het besluit, maar niet de experimenteervariant zelf (deze besluitvorming is overeenkomstig de brief van 13 juli 2016 van de NVAO aan de deelnemende hogescholen in het experiment leeruitkomsten).

2.2 Opgvolgingstraject

Rapportage

De voortgangsrapportage heeft de vorm van een zelfevaluatie op basis van het Protocol Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten en volgt de aanpak van een voorbeeldaanvraag. De NVAO beoordeelt per gehanteerd onderwijskundig concept voor flexibilisering binnen de instelling één experimenteervariant, zoals dat ook het geval is bij de aanvraag voor toelating tot het experiment (zie paragraaf 1.7.1 van het Protocol beoordeling experimenten flexibilisering, 14 december 2015). In de aanvraag beschrijft de instelling welk(e) concept(en) voor flexibilisering zij hanteert en motiveert zij navolgbaar waarom de in de aanvraag gekozen opleidingen representatief zijn voor de gehanteerde onderwijskundige concepten voor flexibilisering. De instelling vermeldt welke opleidingen onder een bepaald gehanteerd onderwijskundig concept vallen.

Besluitvorming NVAO

De NVAO voert een lichte beoordeling uit in de vorm van *desk research*, maar legt bij twijfel de voortgangsrapportage voor aan een panel van deskundigen. De NVAO spreekt een (ontwikkelingsgericht) oordeel uit, onderbouwt het oordeel in een korte rapportage en doet daarbij zo nodig aanbevelingen. De

⁶ In het experiment spreekt de NVAO over verbeterplan en niet over herstelplan (en herstelperiode) omdat een herstelplan formeel betrekking heeft op de opleiding als geheel. Het verbeterplan kan alleen betrekking hebben op de experimenteervariant.

NVAO geeft vervolgens een positief of een negatief advies aan de minister van OCW. De minister neemt een besluit.

In geval van een negatief advies dat door de minister wordt overgenomen in het besluit, kan de experimenteervariant gebruikmaken van een verbeterperiode na goedkeuring van een verbeterplan door een NVAO-panel. De verbeterperiode is alleen van toepassing op de experimenteervariant en niet op de opleiding als geheel. De verbeterperiode is wel van toepassing op de andere experimenteervarianten met hetzelfde onderwijskundig concept.

Voor het einde van deze verbeterperiode dient de instelling voor de experimenteervariant een aanvraag in voor de beoordeling van de gerealiseerde verbetering op basis van de beperkte beoordeling. De NVAO schakelt een panel van deskundigen in om de uitgevoerde verbetering te beoordelen. Het panel brengt advies uit aan de NVAO, waarna de NVAO de minister adviseert over de uitvoering van de verbetering. Als de minister positief besluit, blijft de experimenteervariant deel uitmaken van het experiment. Als de minister negatief besluit, dient de instelling de experimenteervariant per direct te beëindigen. Zittende studenten krijgen de mogelijkheid om af te studeren overeenkomstig wettelijke bepalingen.

De beoordeelde experimenteervariant staat model voor alle experimenteervarianten van de instelling met hetzelfde onderwijskundig concept. In geval van een negatief besluit over de experimenteervariant gaat de NVAO in gesprek met de instelling om vast te stellen of het gesignaleerde kwaliteitsprobleem op alle experimenteervarianten met hetzelfde onderwijsconcept van toepassing is. Om tot een onderbouwde conclusie te komen, kan de NVAO een panel van deskundigen inzetten. De NVAO adviseert aan de minister of alle experimenteervarianten met hetzelfde onderwijsconcept als de experimenteervariant, waarover negatief is besloten, moeten worden beëindigd. In geval van een negatief besluit van de minister dient de instelling alle experimenteervarianten met hetzelfde onderwijsconcept als de experimenteervariant waarover negatief is besloten te beëindigen.

3 Documentatie

3.1 Accreditatiebeoordeling

In geval van een accreditatiebeoordeling stemt de instelling met het panel af welke documentatie wordt aangeleverd als bijlagen bij de zelfevaluatie.

Opleidingen die participeren in het experiment onvolledige opleidingen voegen informatie toe over het toelatingsonderzoek, waarbij geldt dat dit aantoonbaar dekkend en passend moet zijn voor de eenheden van leeruitkomsten waar de opleiding van de rechtspersoon hoger onderwijs geen onderwijsaanbod voor verzorgt.

3.2 Opvolgingstraject

In geval van een opvolgingstraject levert de instelling onderstaande gegevens en bijlagen aan in het informatiedossier.

Administratieve gegevens van de opleiding

1. naam opleiding;
2. oriëntatie en niveau opleiding;
3. aantal studiepunten;
4. locatie(s);
5. variant(en), waaronder de experimenteervariant.

Administratieve gegevens van de instelling

1. naam instelling;
2. status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs).

Bijlagen

Er zijn geen verplichte bijlagen bij het informatiedossier. Inzet is gebruik te maken van bestaande documenten en de omvang van de bijlagen beperkt te houden.

Opleidingen die participeren in het experiment onvolledige opleidingen voegen informatie toe over het toelatingsonderzoek, waarbij geldt dat dit aantoonbaar dekkend en passend moet zijn voor de eenheden van leeruitkomsten waar de opleiding van de rechtspersoon hoger onderwijs geen onderwijsaanbod voor verzorgt.

NVAO

Het zorgvuldig tot stand gekomen onafhankelijke oordeel van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) versterkt hogeronderwijsinstellingen in hun kwaliteitscultuur. Op basis van NVAO's oordelen worden opleidingen in het hoger onderwijs erkend en krijgen studenten een waardig diploma. De NVAO is binationaal en werkt internationaal.

NVAO. Vertrouwen in kwaliteit.

Colofon

Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten

Protocol

25 september 2017

Samenstelling: NVAO Afdeling Nederland

NVAO

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Parkstraat 28/2514 JK Den Haag

Postbus 85498/2508 CD Den Haag

Nederland

T 31 70 312 23 00

E info@nvao.net

www.nvao.net